

La Vall de Vilaramó (masoveria)

Gaià

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Masia de la Vall de Vilaramó, al sector nord-est del terme de Gaià
Emplaçament Ctra. BV-4401, al km. 11,6 pista asfaltada en direcció oest cap a la Vall de Vilaramó
Alçada: 613

Coordenades:

Latitud: 41.96285
Longitud: 1.94199
UTM Est (X): 412327
UTM Nord (Y): 4646193

Classificació

Número de fitxa 08090-323
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XIX-XX
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Estructuralment es manté sencera però en estat molt precari
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08089A005000070000YM
Fitxes associades:
[La Vall de Vilaramó](#)
Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dt., 27/11/2018 - 01:00

Descripció

Casa de dimensions mitjanes que es construï, probablement al segle XIX, al costat del gran casal de la Vall de Vilaramó com a masoveria. És una edificació de planta rectangular (amb planta baixa més un pis) emplaçada en un terreny amb desnivell, al sud-oest de la masia. La façana principal és encarada vers migdia i enllaça amb la construcció d'un femer semisoterrat que s'allarga sota un pati que hi ha vora la masia. La façana té un portal amb llinda i brancals de pedra i altres obertures també emmarcades amb pedra picada. Al pis superior hi ha una galeria oberta amb baranes de fusta, emmarcada amb maó. Els murs són de maçoneria. Per la part posterior l'edifici era més gran i fa uns anys es va enderrocar per fer el pati de l'església més ampli.

Observacions:

Informació facilitada per Montserrat Vall de Vilaramó

Història

La Vall de Vilaramó és un gran casal gòtic, aixecat bàsicament al segle XIV per un gran senyor, tal vegada l'arquebisbe de Tarragona Arnau Cescomes, que era fill de Puig-reig. Entre els segles XVI i XVII es consolidà com un de les principals masos del terme de Gaià. Els propietaris han estat com a mínim des del segle XIII la família que va adoptar el cognom primer Vall i després Vall de Vilaramó, els quals han tingut una gran influència en la història del municipi de Gaià. Als primers decennis del segle XX el llavors hereu Enric Vall de Vilaramó Galí va impulsar diverses i importants obres a la casa. El 1900 es construï la galeria sud del cos principal i el 1926 es va fer la torre central sobre el pati, que s'havia cobert a finals del XIX. També va dotar el mas de noves infraestructures i serveis. Pels volts de 1909 va construir el molí d'oli. El 1926 es construï un gran corral, el 1927 el cobert dels carros i la pallissa, i el 1828 la casa anomenada cal Forner perquè tenia un forn de pa, a més de botiga i hostal. En totes aquestes obres hi van treballar uns paletes de Solsona.

Pel que fa a la masoveria, per la seva tipologia constructiva podria ser una obra del segle XIX. Però entorn de 1928 també s'hi van fer reformes importants, segons indica una inscripció que actualment gairebé no és visible. Entrat el segle XX hi havia una família de masovers que es deien Xixons. Més endavant, a la dècada de 1930, ho va ser Josep Ribó i la seva família. Després de la Guerra Civil Ribó va ser empresonat durant un temps i, a la seva tornada, van pactar amb els propietaris la seva marxa de la masoveria. Posteriorment van fer de masovers Isidro Viladomat i la seva esposa Ramona, fins que van marxar entorn de 1952. Pels volts de 1954 hi van entrar els últims masovers, Martí Sanya i la seva esposa Antònia, que s'hi van estar fins els volts de 1957. Després la masoveria va quedar en desús.

